

Tessinparken – norra delen

SKÖTSELPLAN FÖR
GRÖNYTOR

Stockholms
stad

December 2018

Inledning

Skötselplanen omfattar grönytor i Tessinparkens norra del och är ett komplement till driftentreprenadens funktions- och utförandebeskrivning för park och grönytor. Skötselplanen ska utgöra ett stöd för skötsel och förvaltning för entreprenörer, beställare, konsulter och intresserad allmänhet. Här finns parkdelens olika typer av grönytor beskrivna samt de växter som ingår. Kommentarer till arbetsbeskrivningarna är förtydliganden för entreprenörens arbete.

Organisation och förvaltning

Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för drift och skötsel av parken. Markskötseln utförs på entreprenad av en upphandlad skötselentreprenör.

Kulturmiljö

Tessinparken ligger i Gärdesstaden på Östermalm och detta var tidigare slätterängar och betesmarker. År 1931 började den nya stadsdelen byggas och arkitekten Thure Bergentz utformade tillsammans med Stadsträdgårdsmästaren Moje Hammarberg Tessinparken. Den södra delen av parken fick en klassicistisk utformning och den norra delen omarbetades senare av Holger Blom enligt Stockholmskolans funktionalistiska principer.

Tessinparken är del av Nationalstadsparken. Den utgör en svag länk i de biologiska spridningssambanden inom norra Djurgården. Därför är det viktigt att skötseln inriktas på att upprätthålla de ekologiska värdena på platsen. 2018 utfördes en upprustning av parken med åtgärder och planteringar vars syfte var

att stärka de ekologiska sambanden. Skötselplanen ska bidra till att säkra att skötseln utförs på rätt sätt så att artrikedomen stärks.

Delområden och karaktärer

1. Gräsmattor

Alla öppna gräsytor i parken.

2. Buskplanteringar

Sammansatta planteringar.

3. Lökplanteringar

Gräsmattor med lökplanteringar.

4. Perennplantering

Sammansatt plantering i parkens nordvästra del.

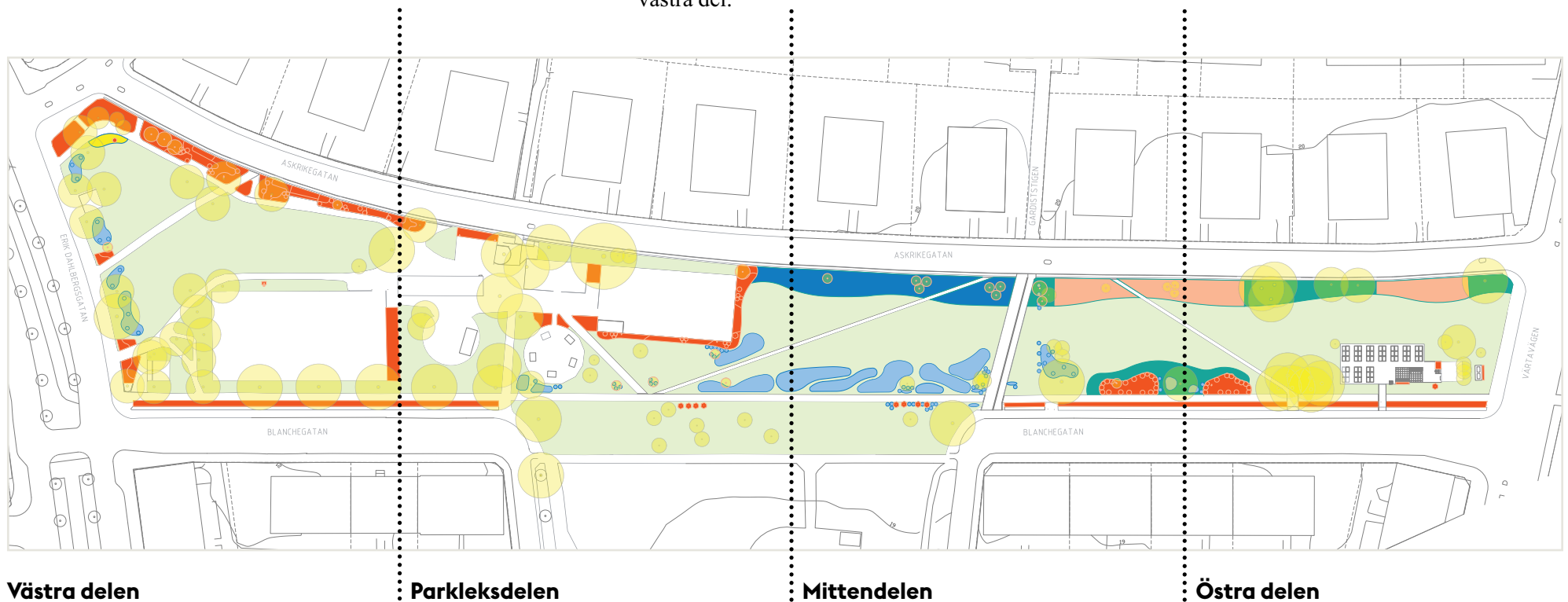
5. Perenna ängar

Gräsmattor med perenna ängsväxter.

6. Annuella ängar

Gräsmattor med annuella ängsväxter.

Västra delen

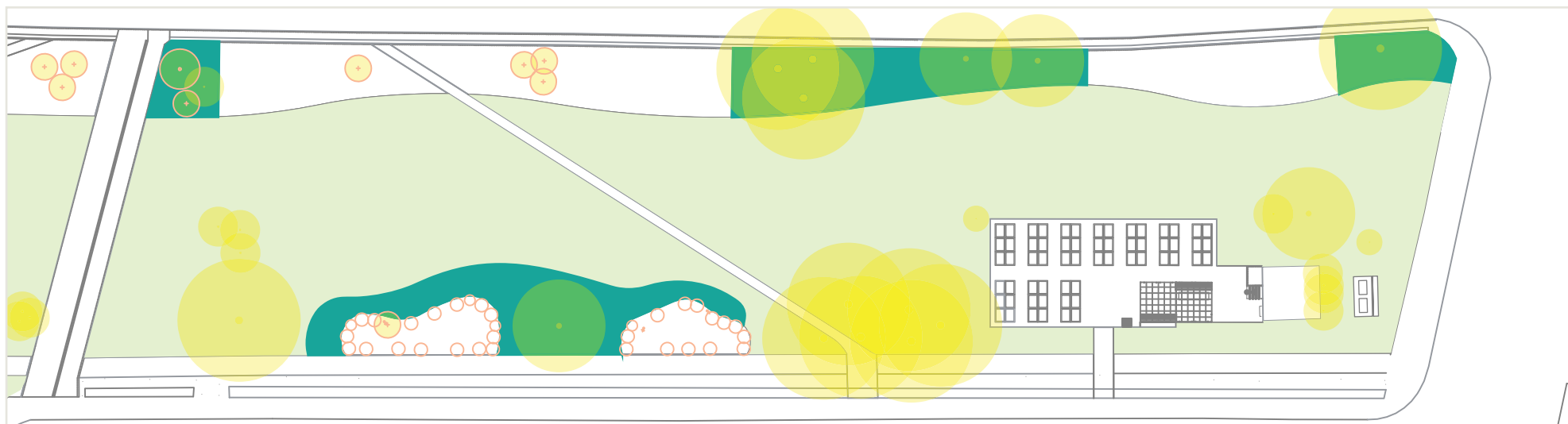
Parkleksdelen

Mittendelen

Östra delen

Bruksgräsmatta

De centrala ytorna i Tessinparken utgörs av bruksgräsmatta, vilken är den vanligaste typen av gräsmatta i våra parker. Bruksgräsmattans funktion är att fungera som parkens mjuka golv, som ska kunna användas för spontanlek, bollspel, picknick och solbad. Slitaget på dessa ytor är därför stort och de behöver årligen gödslas, repareras och ses över. Det är viktigt att gräset klipps när det är 10 centimeter högt. På dessa intensivt använda parkytor är det också viktigt att klipprester tas bort och inte får ligga kvar på ytan.

 Gräs tillåts växa upp. Gräs klipps vid höjd av 10 cm.

Delutsnitt över östra delen av parken där gräset på vissa ställen tillåts växa upp för att gynna fler organismer.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Lövhantering

Nedfallna löv som kan skada gräset, hindrar funktionen eller stör helhetsintrycket skall tas bort.

Sönderdelning, lövtuggning, av nedfallet löv tillåts såvida inte mängden löv misspyder ytorna.

Gräsklippning

Utförs jämnt fördelat över säsongen. Gräset klipps vid en höjd av 10 cm och får vara lägst 6 cm. Klipphöjden ökas på hösten och vid torka.

Kantskärning

Kantskärning ska ge tydliga och distinkta gränser mellan olika markytor och syftar till att underlätta skötseln och ge ett välskött intryck. Kantskärning mot rabatter, buskytor, mm ska utföras under perioden 15 juni-15 augusti.

Gödsling

Skall utföras med miljöanpassat gödselmedel.

Jordanalys

Jordanalys ska utföras vid behov.

Kalkning

Kalkning ska utföras vid behov enl. jordanalys.

Ogräsbekämpning

Ogräsbekämpning ska utföras mekaniskt.

Hänsyn till lökväxter

Särskild hänsyn skall visas mot lökväxter i gräsytan där sådana finns, de skall få påbörja sin avmognad innan nedklippning får utföras. Se även avsnittet lökplanteringar.

Reparation av gräs- och markskador

Reparation av gräs- och markskador utförs kontinuerligt. Lagning utförs med rivning, ev toppdressing och sådd. Nytt gräsfrö av samma typ som i den befintliga gräsytan skall sås in vid tidpunkter på året då nytt gräs kan etableras utan risk för vinterskador. Gräsmattan skall hållas ogräsfri. Det sker främst genom att gräsmattan är tät och konkurrenskraftig.

Buskplanteringar och klättrväxter

I Tessinparken finns prydnadsbuskar som ska ge inramning och rumslighet åt parken. Det är viktigt att vid skötseln av buskplanteringarna värna balansen mellan trygghetsskapande åtgärder och ekologifrämjande åtgärder. Röjning av buskage ska ske i

anslutning till gator, gång- och ridvägar, lektytor, parkbänkar m.m. samt vid belysningsstolpar, skyltar och dylikt så att trygghets-, trafiksäkerhets- och trivselkrav uppfylls. Samtidigt är täta buskage ett viktigt habitat för småfåglar. Ett annat exempel är

bortförel av död ved som kan ge ett otrivsamt intryck men samtidigt är viktig boplats för insekter. Här får en avvägning göras mellan dessa värden.

Översiktlig plan över parkens buskplanteringar, buskage och klättrväxter.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Beskärning

Beskärning vid behov under säsongen. Hänsyn skall tas till buskarnas blomningstid och speciella karaktär. Beskärningen består till en början

endast i borttagning av döda och skadade grenar. Då buskarna blir äldre behövs föryngringsbeskärning. Året före hårdare beskärning skall gödsel och mullbildande material såsom kompost påföras. Buskaget måste hållas efter så att det inte inkräktar på andra ytor, såsom trafikytor eller sittytor.

Barktäckning

Barktäckning kan utföras vid behov med minst 7 cm tjockt lager med komposterad bark. I samband med barktäckning skall kompletterande kvävegödsling utföras med 2 kg N30 per 100 kvm eller likvärdigt.

Ogräsbekämpning

Ogräsbekämpning sker genom fortlöpande mekanisk rensning av öppna jordytor. Svåra ogräs som tistel, kvickrot, kirskål, brännässla, skräppa och målla får inte förekomma. Öppen jord får täckas med bark, besås eller planteras med marktäckande perenner efter överenskommelse med beställaren.

Kompletteringsplantering

Kompletteringsplantering utförs vid behov. Döda, skadade eller sjukdomsangripna växter tas bort och ersätts med samma art och sort.

Gödsling

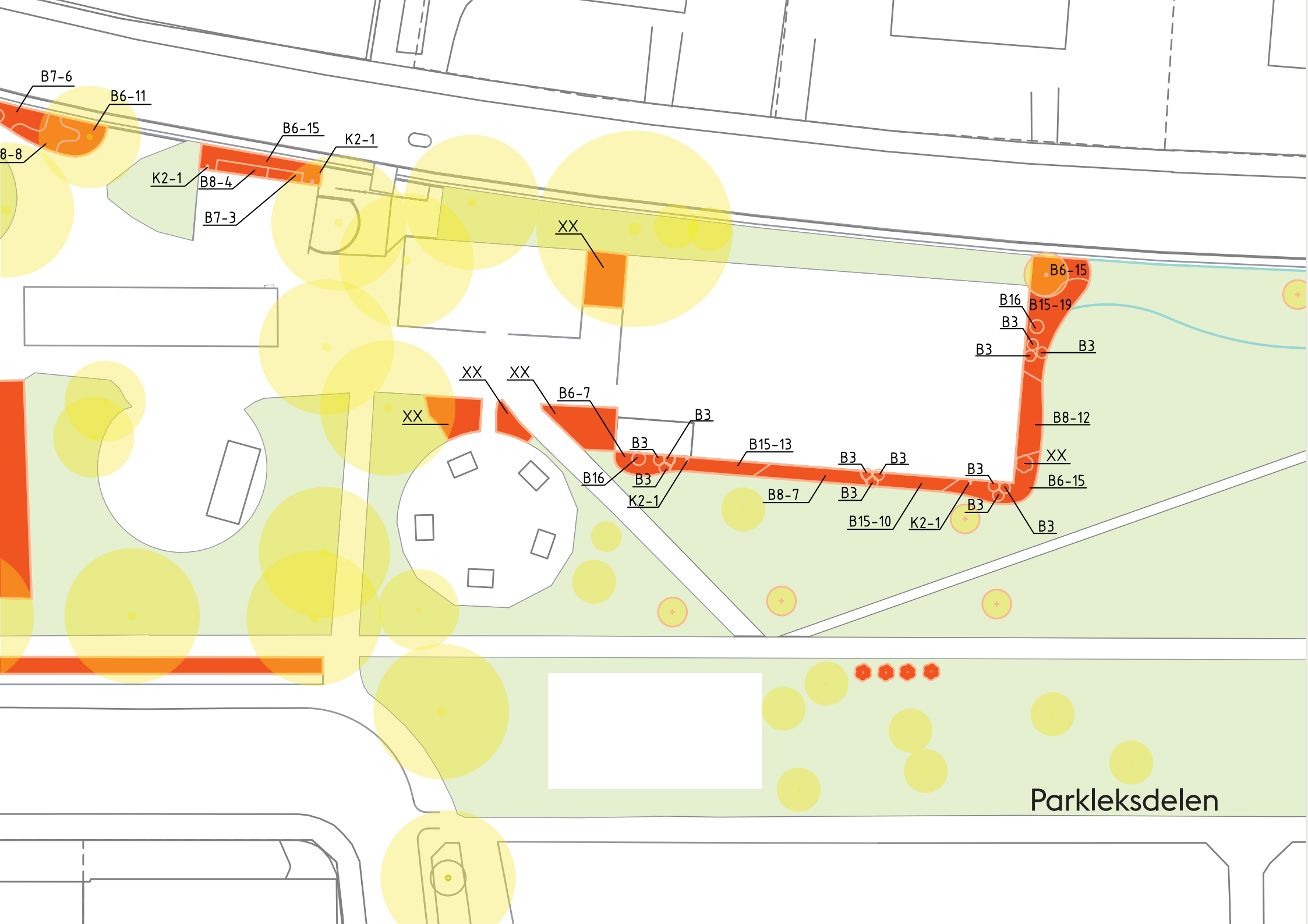
Skall utföras med miljöanpassat gödselmedel.

Västra delen

Buskar och klättrväxter

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
B1	Häckoxbär	Cotoneaster lucidus	B13	Hartsros	Rosa villosa ssp. mollis fk balingsta E
B2	Körsbärskornell	Cornus mas	B14	Blodfläder	Sambucus nigra 'Purpurea'
B3	Bruddeutzia	Deutzia gracilis	B15	Prydnadssnöbär	Symphoricarpos 'Arvid' E
B4	Forsythia	Forsythia 'Northern Gold'	B16	Skogsolvon	Viburnum opulus
B5	Rosentry	Lonicera tatarica	B17	Japanskt gaffelolvon	Viburnum furcatum
B6	Blåbärstry	Lonicera caerulea var. Kamtschatica ANJA E	B18	Schersmin	Philadelphus X (äldre buskage)
B7	Bukettapel	Malus toringo var. Sargentii fk Eskilstuna E	K1	Klättrvildvin	Parthenocissus quinquefolia 'Engelmannii'
B8	Måbär	Ribes alpinum 'Schmidt'	K2	Vildkaprifol	Lonicera periclymenum
B9	Slån	Prunus spinosa fk Västeråker E	K3	Vitalbaklematis	Clematis vitalba 'Summer snow'
B10	Pom-ros 'Lövhult'	Rosa (Foecundissima) 'Lövhult'	K4	Humle	Humulus lupulus
B11	Canina-ros	Rosa canina dumalis fk Västeråker E	XX	Obestämd art, (äldre buskage)	
B12	Stenros	Rosa canina			

B7-6

B6-11

B8-8

B6-15

K2-1

K2-1

B8-4

B7-3

XX

B6-15

B16

B15-19

B3

B3

B3

XX

XX

B6-7

B3

XX

B3

B15-13

B16

B3

K2-1

B8-7

B3

B3

B3

B8-12

XX

B6-15

B3

Parkleksdelen

Buskar och klättrväxter

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
B1	Häckoxbär	Cotoneaster lucidus	B13	Hartsros	Rosa villosa ssp. mollis fk balingsta E
B2	Körsbärskornell	Cornus mas	B14	Blodfläder	Sambucus nigra 'Purpurea'
B3	Bruddeutzia	Deutzia gracilis	B15	Prydnadssnöbär	Symphoricarpos 'Arvid' E
B4	Forsythia	Forsythia 'Northern Gold'	B16	Skogsolvon	Viburnum opulus
B5	Rosentry	Lonicera tatarica	B17	Japanskt gaffelolvon	Viburnum furcatum
B6	Blåbärstry	Lonicera caerulea var. Kamtschatica ANJA E	B18	Schersmin	Philadelphus X (äldre buskage)
B7	Bukettapel	Malus toringo var. Sargentii fk Eskilstuna E	K1	Klättrvildvin	Parthenocissus quinquefolia 'Engelmannii'
B8	Måbär	Ribes alpinum 'Schmidt'	K2	Vildkaprifol	Lonicera periclymenum
B9	Slån	Prunus spinosa fk Västeråker E	K3	Vitalbaklematis	Clematis vitalba 'Summer snow'
B10	Pom-ros 'Lövhult'	Rosa (Foecundissima) 'Lövhult'	K4	Humle	Humulus lupulus
B11	Canina-ros	Rosa canina dumalis fk Västeråker E	XX	Obestämd art, (äldre buskage)	
B12	Stenros	Rosa canina			

0

20

20

XX

XX

XX

B11
B13
B7
B3
B12
B14
B9
B12
B3
B13
B7
B7
B12
B13
B11
B11
K2-1
K2-1

Mittendelen

Buskar och klättrväxter

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
B1	Häckoxbär	Cotoneaster lucidus	B13	Hartsros	Rosa villosa ssp. mollis fk balingsta E
B2	Körsbärskornell	Cornus mas	B14	Blodfläder	Sambucus nigra 'Purpurea'
B3	Bruddeutzia	Deutzia gracilis	B15	Prydnadssnöbär	Symphoricarpos 'Arvid' E
B4	Forsythia	Forsythia 'Northern Gold'	B16	Skogsolvon	Viburnum opulus
B5	Rosentry	Lonicera tatarica	B17	Japanskt gaffelolvon	Viburnum furcatum
B6	Blåbärstry	Lonicera caerulea var. Kamtschatica ANJA E	B18	Schersmin	Philadelphus X (äldre buskage)
B7	Bukettapel	Malus toringo var. Sargentii fk Eskilstuna E	K1	Klättrvildvin	Parthenocissus quinquefolia 'Engelmannii'
B8	Måbär	Ribes alpinum 'Schmidt'	K2	Vildkaprifol	Lonicera periclymenum
B9	Slån	Prunus spinosa fk Västeråker E	K3	Vitalbaklematis	Clematis vitalba 'Summer snow'
B10	Pom-ros 'Lövhult'	Rosa (Foecundissima) 'Lövhult'	K4	Humle	Humulus lupulus
B11	Canina-ros	Rosa canina dumalis fk Västeråker E	XX	Obestämd art, (äldre buskage)	
B12	Stenros	Rosa canina			

Östra delen

7 D

Buskar och klättrväxter

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
B1	Häckoxbär	Cotoneaster lucidus	B13	Hartsros	Rosa villosa ssp. mollis fk balingsta E
B2	Körsbärskornell	Cornus mas	B14	Blodfläder	Sambucus nigra 'Purpurea'
B3	Bruddeutzia	Deutzia gracilis	B15	Prydnadssnöbär	Symphoricarpos 'Arvid' E
B4	Forsythia	Forsythia 'Northern Gold'	B16	Skogsolvon	Viburnum opulus
B5	Rosentry	Lonicera tatarica	B17	Japanskt gaffelolvon	Viburnum furcatum
B6	Blåbärstry	Lonicera caerulea var. Kamtschatica ANJA E	B18	Schersmin	Philadelphus X (äldre buskage)
B7	Bukettapel	Malus toringo var. Sargentii fk Eskilstuna E	K1	Klättrvildvin	Parthenocissus quinquefolia 'Engelmannii'
B8	Måbär	Ribes alpinum 'Schmidt'	K2	Vildkaprifol	Lonicera periclymenum
B9	Slån	Prunus spinosa fk Västeråker E	K3	Vitalbaklematis	Clematis vitalba 'Summer snow'
B10	Pom-ros 'Lövhult'	Rosa (Foecundissima) 'Lövhult'	K4	Humle	Humulus lupulus
B11	Canina-ros	Rosa canina dumalis fk Västeråker E	XX	Obestämd art, (äldre buskage)	
B12	Stenros	Rosa canina			

Lökplanteringar

Lökplanteringarna i Tessinparkens norra del ger viktig blomning på våren när lövverk och övrig blomning inte kommit igång än. Blandningen av lökar är vald för att få till en spridning i blomningstid över växtsäsongen. Tidigt blommande lökar ökar parkens biologiska mångfald eftersom de utgör viktig föda för

övervintrande fjärilar samt andra fjärilar, humlor och bin som vaknar tidigt på våren.

I Tessinparkens norra del finns både mattor av lök och enskilda lökar som bildar solitärer i planteringar och ängsmarker. Många lökar är fleråriga vilket innebär

att de kommer upp år efter år. Krokus och blåstjärna sprider sig också i gräsmattan med sidolökar och frö.

Översiktlig plan över parkens lökplanteringar.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Nedskärning

Nedskärning av lökväxter sker först då bladen gulnat och vissnat ner helt och näringen gått ner i löken eller knölen. Tidpunkten för detta skiljer sig mellan olika sorter.

Lökväxter i bruksgräsmattorna skall tillåtas stå kvar så länge som möjligt efter blomning för att samla kraft till nästa års blomning och bruksgräsmattan kan därför ej klippas förrän slutet av maj- mitten av juni (gräsmattan behöver då ev gödsling). I övrigt ska klippning av lökar som står i gräsmattan anpassas efter de olika lökarnas blomningstid. Lökväxter i högt gräs och buskplanteringar skall också stå kvar så länge som möjligt efter blomning för att samla kraft till nästa års blomning.

Lökväxterna i perennplanteringarna ska skäras ned när dessa vissnat helt.

Gödsling

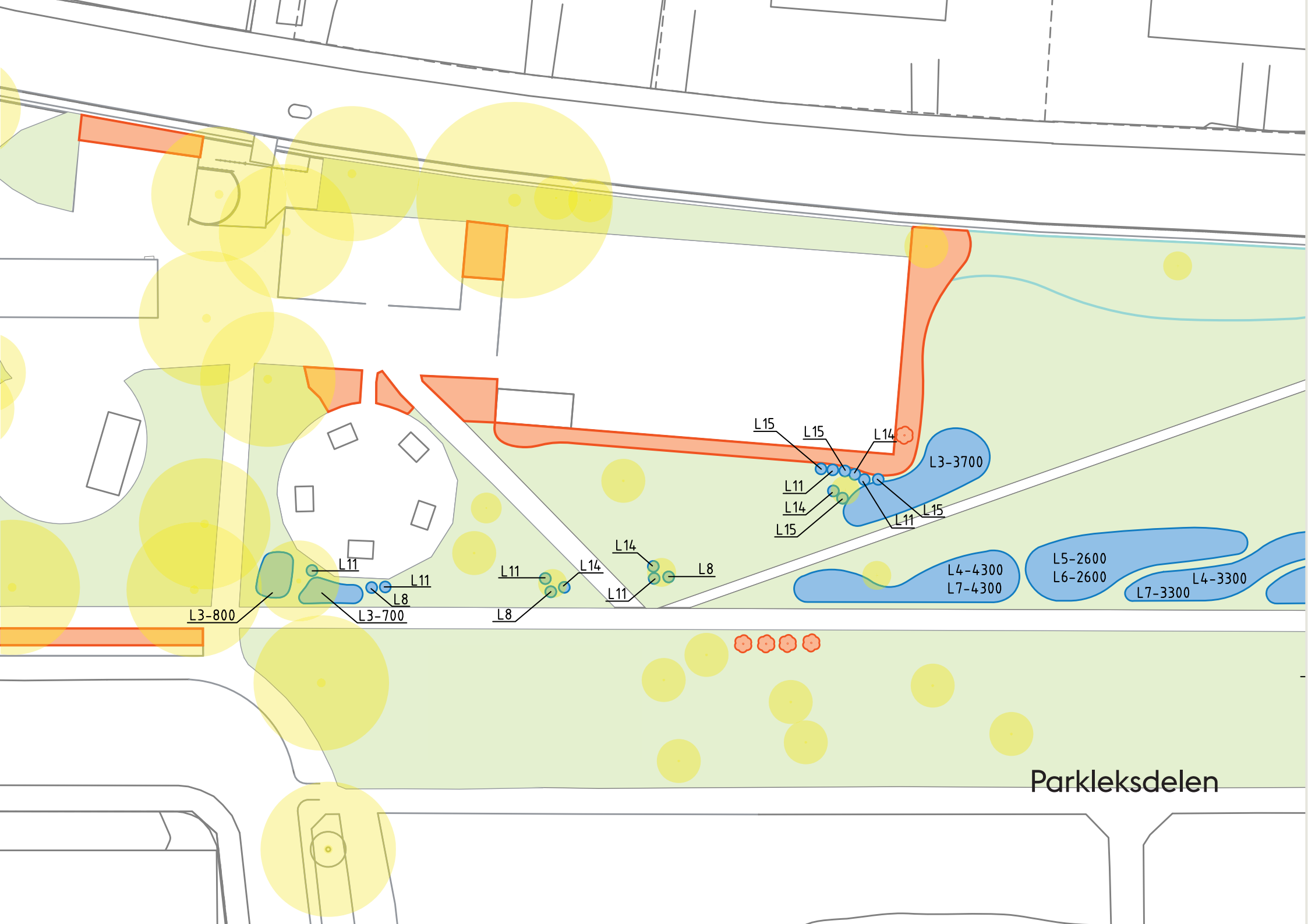
Skall utföras med miljöanpassat gödselmedel.

Västra delen

Lökar

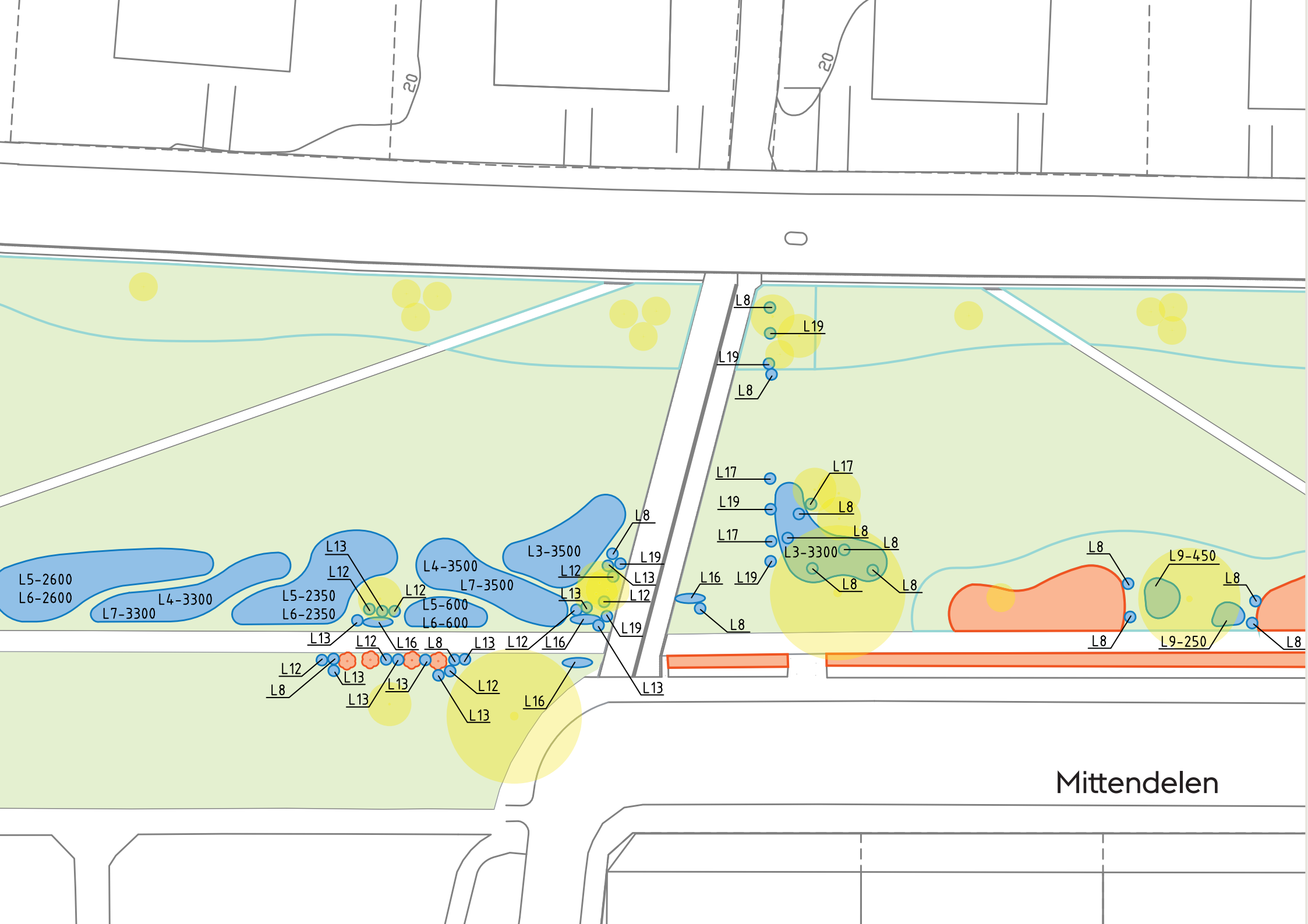
Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
L1	Balkansippa	Anemone blanda (mars-april)	L11	Snöklocka	Leucojum vernum (mars-april)
L2	Stjärnhyacint	Camassia leichtlinii ALBA (maj-juni)	L12	Tvåfärgad påsklilja	Narcissus pseudonarsissus (april-maj)
L3	Vårstjärna	Chionodoxa foebesii (april)	L13	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Baby moon' (april-maj)
L4	Blå bägarkrokus	Crocus biflorus 'Blue pearl' (mars-april)	L14	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Pueblo' (april-maj)
L5	Snökrokus	Crocus tommasinianus (mars-april)	L15	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Sailboat' (april-maj)
L6	Vårkrokus	Crocus vernus (mars-april)	L16	Pingstlilja	Narcissus poeticus 'Actaea' (april-maj)
L7	Höstblommande krokus	Crocus pulchellus (oktober)	L17	Aftonstjärna	Ornithogalum nutans (maj-juni)
L8	Snödroppe	Galanthus nivalis (februari-april)	L18	Rysk blåstjärna	Scilla siberica (april-maj)
L9	Italiensk blåstjärna	Hyacinthoides italica (maj-juni)	L19	Dvärgtulpan	Tulipa turkestanica (maj-juni)
L10	Krollilja	Lilium martagon Album (juli-augusti)			

Parkleksdelen

Lökar

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
L1	Balkansippa	Anemone blanda (mars-april)	L11	Snöklocka	Leucojum vernum (mars-april)
L2	Stjärnhyacint	Camassia leichtlinii ALBA (maj-juni)	L12	Tvåfärgad påsklilja	Narcissus pseudonarsissus (april-maj)
L3	Vårstjärna	Chionodoxa foebesii (april)	L13	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Baby moon' (april-maj)
L4	Blå bägarkrokus	Crocus biflorus 'Blue pearl' (mars-april)	L14	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Pueblo' (april-maj)
L5	Snökrokus	Crocus tommasinianus (mars-april)	L15	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Sailboat' (april-maj)
L6	Vårkrokus	Crocus vernus (mars-april)	L16	Pingstlilja	Narcissus poeticus 'Actaea' (april-maj)
L7	Höstblommande krokus	Crocus pulchellus (oktober)	L17	Aftonstjärna	Ornithogalum nutans (maj-juni)
L8	Snödroppe	Galanthus nivalis (februari-april)	L18	Rysk blåstjärna	Scilla siberica (april-maj)
L9	Italiensk blåstjärna	Hyacinthoides italica (maj-juni)	L19	Dvärgtulpan	Tulipa turkestanica (maj-juni)
L10	Krollilja	Lilium martagon Album (juli-augusti)			

Mittendelen

Lökar

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
L1	Balkansippa	Anemone blanda (mars-april)	L11	Snöklocka	Leucojum vernum (mars-april)
L2	Stjärnhyacint	Camassia leichtlinii ALBA (maj-juni)	L12	Tvåfärgad påsklilja	Narcissus pseudonarsissus (april-maj)
L3	Vårstjärna	Chionodoxa foebesii (april)	L13	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Baby moon' (april-maj)
L4	Blå bägarkrokus	Crocus biflorus 'Blue pearl' (mars-april)	L14	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Pueblo' (april-maj)
L5	Snökrokus	Crocus tommasinianus (mars-april)	L15	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Sailboat' (april-maj)
L6	Vårkrokus	Crocus vernus (mars-april)	L16	Pingstlilja	Narcissus poeticus 'Actaea' (april-maj)
L7	Höstblommande krokus	Crocus pulchellus (oktober)	L17	Aftonstjärna	Ornithogalum nutans (maj-juni)
L8	Snödroppe	Galanthus nivalis (februari-april)	L18	Rysk blåstjärna	Scilla siberica (april-maj)
L9	Italiensk blåstjärna	Hyacinthoides italica (maj-juni)	L19	Dvärgtulpan	Tulipa turkestanica (maj-juni)
L10	Krollilja	Lilium martagon Album (juli-augusti)			

L8
L9-450
L8
L8
L9-250
L8

D

D

Lökar

Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
L1	Balkansippa	Anemone blanda (mars-april)	L11	Snöklocka	Leucojum vernum (mars-april)
L2	Stjärnhyacint	Camassia leichtlinii ALBA (maj-juni)	L12	Tvåfärgad påsklilja	Narcissus pseudonarsissus (april-maj)
L3	Vårstjärna	Chionodoxa foebesii (april)	L13	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Baby moon' (april-maj)
L4	Blå bägarkrokus	Crocus biflorus 'Blue pearl' (mars-april)	L14	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Pueblo' (april-maj)
L5	Snökrokus	Crocus tommasinianus (mars-april)	L15	Jonkvillnarciss	Narcissus Jonquilla 'Sailboat' (april-maj)
L6	Vårkrokus	Crocus vernus (mars-april)	L16	Pingstlilja	Narcissus poeticus 'Actaea' (april-maj)
L7	Höstblommande krokus	Crocus pulchellus (oktober)	L17	Aftonstjärna	Ornithogalum nutans (maj-juni)
L8	Snödroppe	Galanthus nivalis (februari-april)	L18	Rysk blåstjärna	Scilla siberica (april-maj)
L9	Italiensk blåstjärna	Hyacinthoides italica (maj-juni)	L19	Dvärgtulpan	Tulipa turkestanica (maj-juni)
L10	Krollilja	Lilium martagon Album (juli-augusti)			

Perennplanteringar

Perennplantering finns dels i Tessinparkens nordvästra del och planteringen innehåller flera typer av perenner och har även ett lökprogram. Denna plantering ska skötas så att den är frodig och tät och bidrar med blomprakt till parken. Under buskplanteringen i parkens nordvästra del finns också perenna mark-

täckare planterade längs kanterna ut mot parkvägen och Askrikegatan. Lökblasten skall avlägsnas direkt efter att den vissnat. Perennernas fröställningar ska däremot sparas till prydnad och som föda åt småfåglar över vintern och tas bort till våren. Perennplantering finns också under klättrväxterna vid odlingslotterna.

Översiktlig plan över områdets perennplanteringar som är markerade i gult i parkens västra och östra del.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Skötselarbeten

Skötselarbeten såsom putsning, städning samt borttagning av döda växter ska ske kontinuerligt.

Kantskärning

Kantskärning ska ge tydliga och distinkta gränser mellan olika markytor och syftar till att underlätta skötseln och ge ett välskött intryck. Kantskärning mot rabatter, buskytor, mm ska utföras under perioden 15 juni-15 augusti.

Lövhantering

Löv kan ligga kvar om inte det misspyder eller täcker marktäckande växter. Överskott av löv räfsas eller blåses bort i samband med vårstädning.

Beskärning av perenner

Beskärning av perenner ska ske på våren eller då de blommat över. Vissa perenner kan om de skärs ner till 1/3 av plantan efter blomningen få en ytterligare blomningsperiod senare på sommaren. Ibland kan enskilda stänglar behöva skäras bort för att få luft i rabatten. Vissa perenner har vackra fröställningar som är dekorativa även på vintern.

Bevattning

Bevattning ska ske vid torka som motsvarar nederbörd 40 mm/vecka under perioden maj-aug. Jorden skall vara fuktig ner till ett djup av 20 cm.

Ogräsbekämpning och luckring

Ogräsbekämpning och luckring ska ske genom fortlöpande mekanisk rensning av öppna jordtytor.

Delning och omplantering

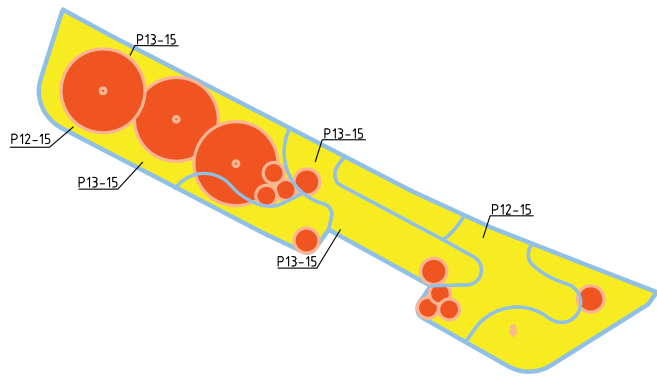
Delning och omplantering av växterna ska utföras så att deras utbredning begränsas och att en art inte konkurrerar ut andra. Vart 5:e år är ett riktmärke för omplantering.

Kompletteringsplantering

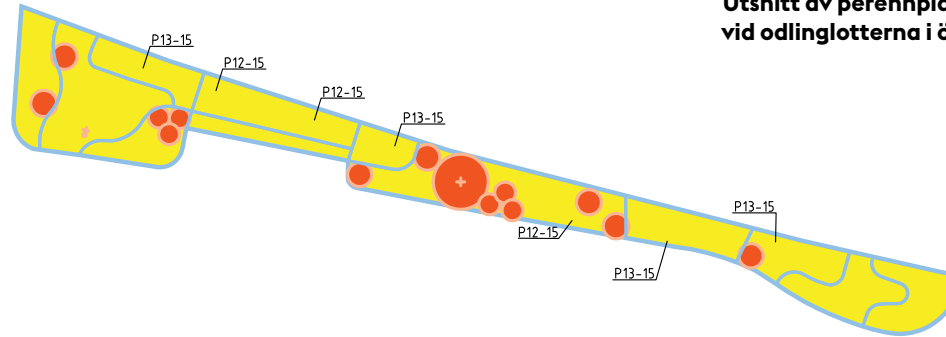
Kompletteringsplantering utförs vid behov. Döda, skadade eller sjukdomsangripna växter tas bort och ersätts med samma art och sort.

Gödning

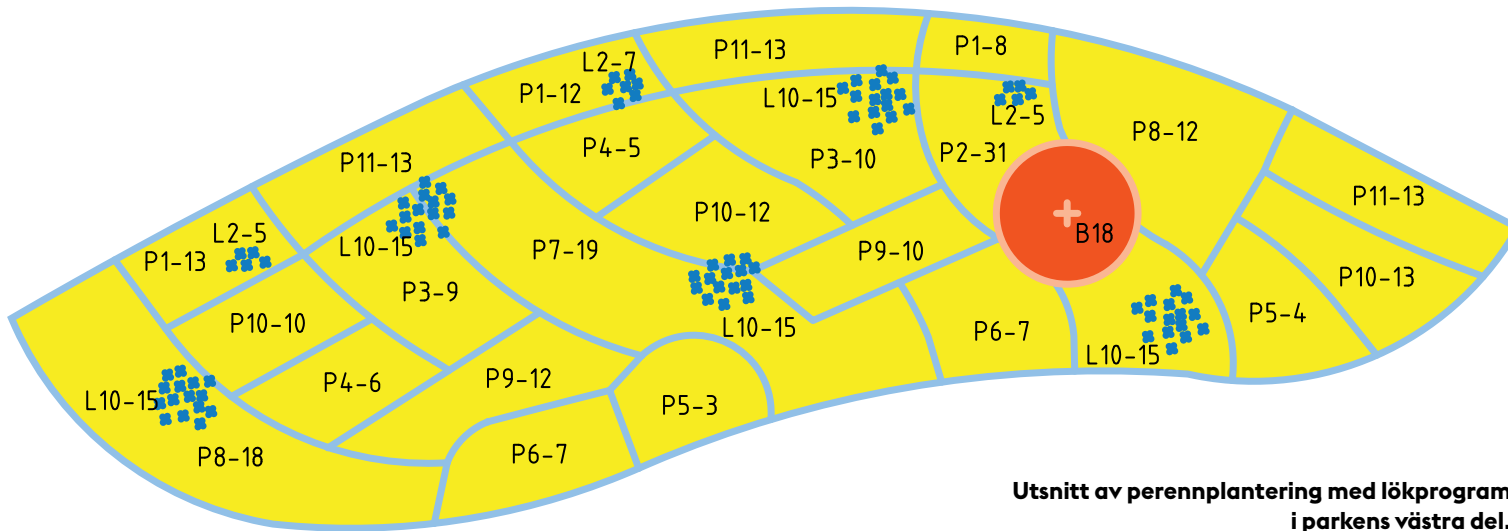
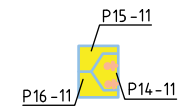
Skall utföras med miljöanpassat gödselmedel.

Utsnitt av perennplantering i kanten under buskage i västra delen av parken ut mot Askrikegatan.

Utsnitt av perennplanteringar under klättrväxter vid odlinglotterna i östra delen ut mot Värtavägen.

Utsnitt av perennplantering med lökprogram i parkens västra del.

Perenner

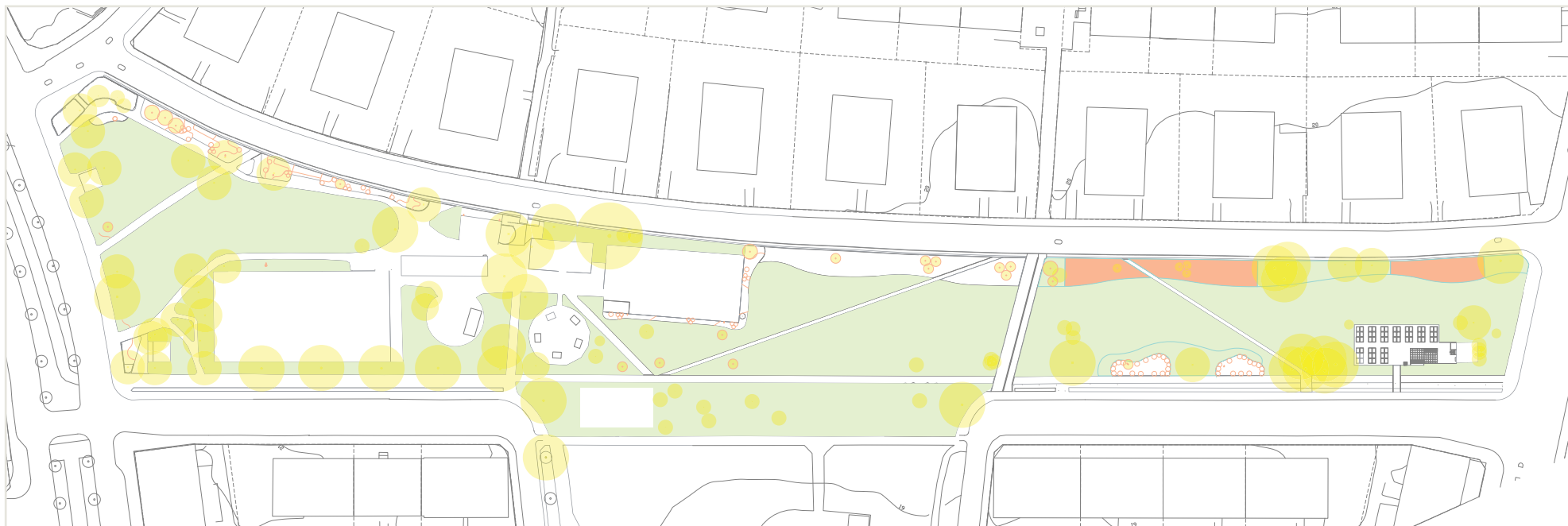
Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Nr.	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
P1	Hasselört	Asarum europaeum	P10	Höstanemon	Anemone hybrida
P2	Skugggröna	Pachysandra terminalis	P11	Stjärnflocka	Astrantia major
P3	Jättedaggkåpa	Alchemilla mollis	P12	Lungört	Pulmonaria 'Blue Ensign'
P4	Blomsterfunkia	Hosta fortunei 'Aureomarginata'	P13	Fläckig lungört	Pulmonaria 'Sissinghurst White'
P5	Daggfunkia	Hosta sieboldiana 'Elegans'	P14	Brunnäva	Geranium phaeum 'Samobor'
P6	Majbräken	Athyrium filix- femina	P15	Brokbladig lungört	Pulmonaria saccarata 'Mrs Moon'
P7	Daglilja	Hemerocallis 'Joan Senior'	P16	Blåfunkia	Hosta 'Halcyon'
P8	Daglilja	Hemerocallis 'Happy Returns'	Lökar		
P9	Trädgårdssmörboll	Trollius x cultorum 'Cheddar'	L2	Stjärnhyacint	Camassia leichtlinii ALBA
			L10	Krollilja	Lilium martagon Album

Perenna ängsplanteringar

Ängsplanteringarna i parken ökar artrikedomen och erbjuder vacker blomprakt. Skötseln är avgörande för att ängen ska etablera sig. Första året efter sådd blommar enbart de ettåriga arterna och sådden kan därför ibland se misslyckad ut. De följande åren kommer

ängen successivt att sluta sig och de ettåriga arterna försvinna. Den årliga skötseln av en äng består av tre obligatoriska moment: fagning, slåtter och höbärgning. Därutöver kan andra insatser behövas under året.

Efter något år ser man vilka örter som etablerat sig. Då kan en kompletteringssådd behöva göras för att bättra på vegetationen.

Översiktlig karta över parkens perennänsplantering.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Fagning

Görs på våren, direkt efter snösmältning, och innebär att gammalt fjolårsgräs räfsas bort. Pinnar och grenar tas också bort. Detta görs för att ljuset ska komma ner till marken och örterna lättare ska kunna börja växa. Vid fagning används gärna en

räfsa med ståltrådspinnar eller en gräsmatterivare.

Förslåtter

Genom att slå oönskade arter som t.ex. hundkäk och tistlar under försommaren hindras de att sprida sina frön. Tänk på att slå så pass högt att ängsörterna inte skadas. Det slagna materialet tas omedelbart bort.

Slåtter

När örterna hunnit blomma och sätta frö slås ängen. Tidigast under andra halvan av juli till slutet på augusti. Vid slåttern är det viktigt att använda skärande redskap, som lie, knivslåttermaskin eller slåtterbalk. Det blir då skarpa snittytor som inte skadar växterna och gör att de torkar ut. Klipphöjden bör vara max 6-8 cm.

Höbärgning

Efter slåttern ska höet ligga kvar minst en vecka och max två veckor och fröa av sig innan det tas bort. Lämnas höet kommer ängen med tiden att bli mer och mer näringsrik och gräs ta över. Om slåttern sker senare i augusti har örterna själva hunnit

fröa av sig och höet behöver då inte ligga kvar utan kan tas bort direkt efter slåttern.

Röjning

Röjning av mindre träd och buskar för att minska igenväxning.

Örter:

Klätt	Prästkrage
Färgkulla	Gulsporre
Stor blåklocka	Käringtand
Blåklint	Myskmalva
Rödklint	Kungsmymta
Väddklint	Kornvallmo
Blåeld	Gullviva
Gulmåra	Höskallra
Humleblomster	Rödblära
Äkta johannesört	Ängsvädd
Äkervädd	Mörkt kungsljus

Gräs:

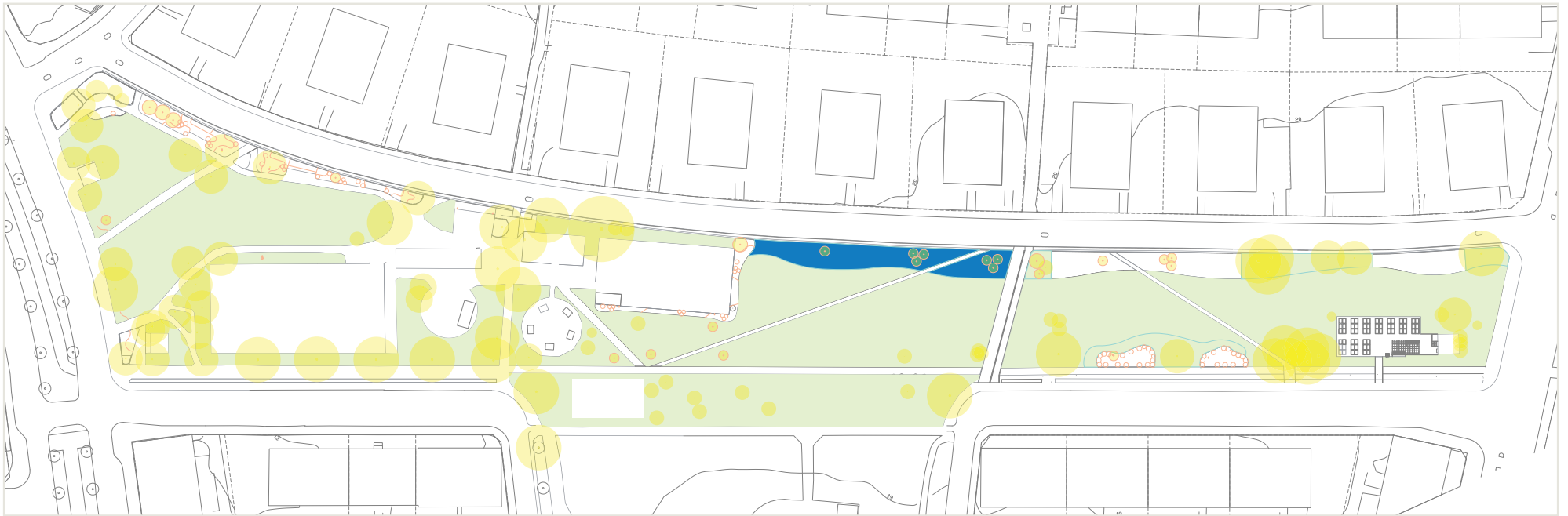
Vårbrodd	Fårsvingel
Darrgräs	Rödsvingel

Årnuella ängsplanteringar

Ängsytor har ett varierat utseende över säsongen men är en viktig ekologisk åtgärd då de hjälper till att bevara vissa ovanliga eller utrotningshotade ängsarter samt gynnar den biologiska mångfalden av insekter genom ängens artrikedom. En årnuell ängsyta är i

första hand avsedd att bestå av vacker ört- och gräsväxt, vilket innebär att skötsel är anpassad för att gynna blomning. Den årnuella växtlighet som återfinns på dessa ytor frösås, alternativt kompletteringssås, varje vår för att nå optimal blomning under

följande växtsäsong. Sådd bör ske augusti-september men även tidig vårsådd går bra, i april-maj. Vissa fröer behöver kyla för att gro och därför kan dessa arter, t. ex gullviva och höskallra utebli första året vid en vårsådd.

Översiktlig karta över parkens årnuellänsplantering.

Arbetsbeskrivning

Kontinuerlig städning

Städning av ytan ska utföras med sådan frekvens att ytan är fri från främmande föremål.

Vårstädning

Vid vårstädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Skyltar, fasta soffor, bänkar och bord skall tvättas noggrant. Vårstädning skall utföras omedelbart efter snösmältning och vara avslutad senast den 15 maj.

Höststädning

Vid höststädning rengörs samtliga ytor från skräp, löv, grenar och kvistar samt främmande föremål. Löv tas bort på hårdgjorda ytor. Höststädning skall utföras på samtliga ytor under senhösten och vara avslutad senast den 15 november.

Fagning

Görs på våren, direkt efter snösmältning, och innebär att gammalt fjolårsgräs räfsas bort. Pinnar och grenar tas också bort. Detta görs för att ljuset

ska komma ner till marken och örterna lättare ska kunna börja växa. Vid fagning används gärna en räfsa med ståltrådspinnar eller en gräsmatterivare.

Förslåtter

Genom att slå oönskade arter som t.ex. hundkåk och tistlar under försommaren hindras de att sprida sina frön. Tänk på att slå så pass högt att ängsörterna inte skadas. Det slagna materialet tas omedelbart bort.

Slåtter

När örterna hunnit blomma och sätta frö slås ängen. Tidigast under andra halvan av juli till slutet på augusti. Vid slåttern är det viktigt att använda skärande redskap, som lie, knivslåttermaskin eller slåtterbalk. Det blir då skarpa snittytor som inte skadar växterna och gör att de torkar ut. Klipphöjden bör vara max 6-8 cm.

Röjning

Röjning av mindre träd och buskar för att minska igenväxning.

Bevattning

Bevattning vid sådd samt tre veckor efter sådd och vid eventuell torka.

Sådd

Sådd bör helst ske i aug-sep men kan också utföras i april-maj. Utsädesmängden skall vara låg, 1.5g/m² Fröblandningen blandas med ett fyllnads-material t. ex sågspånsmjöl, vetekli eller sand för att få en jämn fördelning över ytan. Fröet sås för hand eller med maskin. Fröet ska inte hamna för djupt utan ska lätt myllas ned med kratta eller gal-lervält.

Gräsfröblandning: Blomsteråkerfrö - Pratensis

Örter:

Klätt	Agrostemma githago
Åkerkulla	Anthemis arvensis
Blåklint	Centaurea cyanea
Kornvallmo	Papaver rhoeas
Rågvallmo	Papaver dubium

Östermalms stadsdelsförvaltning,
Parkmiljöavdelningen norra innerstaden
adress: Box 3128, 103 62 Stockholm